

TEST - 1

02B98891

1. (I) Pasternak gibi seslerle çok oynayan ve bunu da çok ustaca yapan şairlerin şiirlerini çevirmek hayli zorlu bir iş. (II) Hem anlamı yakalamak hem de aynı ses tınısını vermek ne yazık ki pek çok yerde mümkün olmuyor. (III) Ben Pasternak'ın şiirlerini çevirirken anlam kaybını en aza indirmek için âdeta didindim. (IV) Ayrıca bir şair arkadaşım, yaptığım çevirilerin üzerinde son derece ince düzeltmeler yaparak şiirlerin biçimini oluşturdu. (V) Bence bu aşamada bir Türk şairle birlikte çalışmamız önemliydi ve sonuçta kaliteyi yükseltti.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, örnekleme söz konusudur.
B) II. cümlede, ümitsizlik söz konusudur.
C) III. cümlede, titizlenme söz konusudur.
D) IV. cümlede, beğeni sezilmektedir.
E) V. cümlede, memnuniyet söz konusudur.

2. Aşağıda verilen cümlelerden hangisi, amaç içinde belirtilen kavrama uygun düşmez?

- A) Akıcılıktan uzak, kuru bir dil kullandığı için romanları pek okunmuyor. (üslup)
B) Öyküde, bir Anadolu köyünde görev yapan genç bir öğretmenin yöre halkıyla ilişkisi anlatılıyor. (içerik)
C) Ünlü yazar, bir sonraki romanını çevre felaketleri üzerine yazacağını söylüyor. (tasarı)
D) Bir arkadaşından aldığı ve hemen okuduğu bu roman, dört ana bölümden oluşuyormuş. (amaç)
E) Bu romanın sinemaya aktarılacak düzeyde olduğunu düşünmüyorum. (ön yargı)

3. (I) Söylediğiniz gibi çok uzun yıllar benim için yazılmış şarkıları seslendirdim. (II) Dünyanın birçok ülkesinde konserler verdim, farklı şehirleri gezdim, farklı kültürleri tanıdım. (III) Söz yazmaya başladığım ilk zamanlarda Portekiz'in geleneksel müziğinden esinlendiğimiz bir tını vardı şarkılarımızda. (IV) Ama son albümümle beraber ben de kendimi yeni bir maceranın içinde buldum, artık kendimi yansıtan sözler yazmaya başladım. (V) Ulaşmak istediğim şey aslında daha önceden yaptığım müziği, söylediğim şarkıların tınısını inkâr etmeden yeni bir tarz yaratmaktı.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu parçadaki numaralanmış cümlelerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Özgünlük
B) Onaylama
C) Amaç
D) Ön yargı
E) Nesnellik

4. (I) Yerli ve yabancı roman açısından çok verimli bir yıl geçirdik. (II) Tarihsel roman okuyucularını da fazlasıyla memnun etti bu yıl. (III) Otuzdan fazla yeni yerli tarihsel roman yayımlandı. (IV) Pek çok yeni yabancı yazar çevirisi yapıldı. (V) Ancak bu çevirilerin dilindeki yetersizlik, eserlerin sürükleyiciliğine büyük zarar veriyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yargı gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. (I) Geçen hafta genç bir yazarın yeni kurulmuş bir yayınevinden çıkan ilk kitabını aldım. (II) Kitabı bir solukta okudum, ardından döndüm bir daha okudum. (III) Yüz sayfayı bulmayan bir metni üst üste iki defa okutmak hiç kuşku yok ki yazarın başarısıydı. (IV) Çünkü yazar, sözcükleri hiç zorlamadan, kendini kasmadan kullanarak dilsel bir akıcılık sağlamış romanında. (V) Sıkıntı veren, yürek burkan, iç sıkı olayları; var oluş sancılarını çeken bireylerin dramlarını kendine özgü bir dille anlatmış.

Bu parçada yazar, numaralanmış cümlelerin hangisinde, okuduğu kitabın içeriğinden söz etmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. (I) Kitap on dokuz kısa öyküden oluşuyor. (II) Kurgulanması hayli zor olan bu "kısa" öykülerin başarısını iki nokta üzerinden görebiliriz. (III) İlki, yazarın, günlük hayatın koşuşturmacasının içerisinde hiç kimsenin fark etmediği "anları" ustaca yakalaması. (IV) Bir anı yakalayıp anlatmanın, geniş bir zaman kesitini, iğneden ipliğe anlatmaktan daha fazla yazarlık marifeti gerektirdiğini unutmamak gerek. (V) *Evde Yokum* adlı öykü, o "anlar"dan birini barındırıyor, yazarın keskin bir öykücü dikkatine ve marifetine sahip olduğunu kanıtlıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi, kanıtlanabilirlik yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "tasarı" söz konusudur?**

- A) Bir buluşa imza atmadan önce onun insanlığın hayatına ne gibi etkilerini olabileceğini bütün yönleriyle araştırdım.
B) Mahallenizdeki hayırseverleri bir araya getirip ülkemize gelen sığınmacılar için bir yardım seferberliği başlatabilirsiniz.
C) Önümüzdeki yıl bahar aylarında Anadolu'nun çeşitli kent ve kasabalarında oyunlar sahnelemeyi düşünüyoruz.
D) Bu romancımızın çok okunmasının temelinde insanımı çok yakından tanınması, zengin betimlemeler yapması önemli bir rol oynuyor.
E) Son dönemlerde halkımızın çevreci bir yaklaşımla inşa edilen mekânlarda yaşamanın önemini daha iyi anladığını görüyoruz.

8. (I) Elimdeki eser, yazarın bu ay içinde yayımlanan son hikâye kitabı. (II) Bu, alışıldık kalıpların çok dışında, konusu, kurgusu ve yüksek temposu oldukça farklı bir kitap. (III) Kitap, kendini bir solukta okutan dokuz hikâyeden oluşuyor. (IV) Anlatı boyunca yazar, şairliğinin de etkisiyle kurduğu yalın ve akıcı cümlelerle sürüklüyor okuru. (V) Şaşırtıcı anlatımıyla heyecanı yüksek tutarken gerilimin dozunu da iyi ayarlıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde nesnel yargı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "tanımlama" yapılmıştır?**

- A) Ahenk unsurlarından yararlanmayan, güzel ve estetik bir söyleyişin peşinden gitmeyen şiir yoktur.
B) Bir dizede vurgu, uzunluk veya ses özelliklerinin, durakların düzenli bir biçimde tekrarlanmasından doğan ses uyumudur ritim.
C) Türk şiiri, uzun yıllar ahenk unsurlarından biri olan vezne bağlı kalmış; bütün şiirler vezinli olarak söylenmiştir.
D) Her ne kadar toplumun bir bireyi olarak yaşasa da toplumu sürekli dışarıdan seyreden şair hep yalnızdır.
E) Özgür şiir, duygu ve düşüncelerini her türlü baskıdan uzak tutan şairler tarafından yazılabilir.

10. (I) Yazdıklarına, yazacaklarıma kendi yaşamımla ya da yaşanmışlıkla gerçeklik kazandırmayı istedim. (II) Dostluklar, sevgiler, hüznler, kayıplar, sorumluluklar... (III) Bu duygularla örülü anılarımı yazdım heyecanla. (IV) Anılarımı yazmak kendimi daha iyi tanıyama yardımcı oldu. (V) Bir anlamda yaşamla ilgili tüm kavramları sorgulamamı sağladı. (VI) Yaşama sevincimi, bazen hüznlendirse de anılar artırdı hep.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinden başlayarak yazar, anıların yararından söz etmiştir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

11. (I) Yazıyla ilgili uğraşlarım, sanıldığı kadar geniş değil. (II) Ben anı, gezi, çocuk kitabı yazarken de öyküleyici anlatımla ve kendi sözcüklerimle yazdım eserlerimi. (III) Eserlerimin bu kadar çok okur bulmasının bir nedeni budur. (IV) Aynı konuyu işleyen dosya tutanakları gibi değildir o kitaplarım. (V) Genç yazarlar da başkalarına bir şeyler sormuş, bir şeyler anlattırılmış olsalar bile, eserlerini kendi sözcükleriyle yazmalı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir öneri vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

TEST - 1

7FFB270F

1. I. Bizim eğitim ve kültür geleneğimiz halk arasında daha çok sözlü geleneğe dayanmaktadır.
- II. Ancak insanlarımız, yerleşik hayata geçişle mektep ve medreselerin açılmasıyla yerleşik hayatın gereklerinden biri olan yazılı geleneğin de içinde yerini almaya başladılar.
- III. İnsanlarımız uzun kış gecelerinde, ramazan ve diğer gecelerde ve zamanlarda hikâyecilerin, meddahların ve cenk okuyucularının, halk hikâyeleri, efsaneler, fütüvetnâmeler ve benzeri okuyucuların okudukları veya hikâye ettikleri metinlerle yetişiyorlardı.
- IV. Televizyonların, bilgisayarların, sinemaların olmadığı okulların da çok yaygın olmadığı zamanlarda bunların yerini sözlü gelenekler oluşturuyordu.
- V. Belli yerlerde ve bölgelerde ilim merkezleri kurdular, devletlerin başkentleri aynı zamanda ilmin de başkenti oldu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) IV. ve V. B) II. ve IV. C) II. ve III.
D) III. ve IV. E) I. ve II.

2. (I) Rönesans'ın en büyük buluşu matbaadır. (II) Matbaanın geliştirilmiş olmasının kültürün yayılması açısından ne kadar önemli olduğunu söylemeye gerek bile yok. (III) Matbaa ile bilgi sadece yayılmamış, aynı zamanda standartlaşmıştır. (IV) El yazması her eser pek çok açıdan özgündür ancak çoğaltılması ciddi bir sorundu ve her çoğaltılma sonucunda eserde ciddi eksiklikler veya fazlalıklar oluşuyordu. (V) Matbaa ilk kez tek seferde, birbirinin aynı olan yüzlerce kopyanın yayımlanmasına olanak tanıdı. (VI) Artık belli bir kitabın belli bir sayfasına atıfta bulunmak, dipnot olarak göstermek daha önce hiç olmadığı kadar mümkün olmuştu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre "Bu da aynı eseri okuyan iki kişinin farklı bilgiler edinmesine yani bilgide standartlaşmanın olmamasına yol açıyordu." cümlesi getirilmelidir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

3. Eleştirel düşünme, belli bir konuyu olabildiğince bütün yönleriyle incelemek anlamına gelir. Bir konuyu bütün yönleriyle düşünmek, ona artık yalnızca kendi açımızdan bakmaktan vazgeçmemiz gibi bir zorunluluğu da beraberinde getirir. Bu, hep bulunduğumuz belki de orada durmakta ve bakmakta zamanla direnmeye koyulduğumuz köşeden, geçici de olsa ayrılma ve dünyaya yeni bir açıdan bakma zorunluluğudur. Bir büyük yazarın dediği gibi, sanat, hep yeni şeyler görebilmek değildir; daha çok, hep gördüklerimizi her defasında yeni bir açıdan görebilmektir ya da daha önce belli koşullar altında görmüş olduklarımızın o koşullar değiştiğinde farklı görünüşler alabilecekleri olasılığını daha en baştan hesaba katmaktır. ----.

- I. Eleştirel düşünebilmenin temel koşulu, bir konuyu o zamana kadar alışageldiğimizden farklı bir açıdan da görmeye hazır olmaktır.
- II. Farklılıklar ne olursa olsun sonunda kendi bakış açımızı haklı çıkarmak amacıyla eleştirme girişimimiz özgünlüğümüzü ortaya koyar.
- III. Aynı şeye değin farklılıkların bilgisine, hep çakılı kalmakta direndiğimiz noktada oluşturacağımız zihinsel kurgularla ulaşamayız.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. (I) Okumanın tarihi hayli uzun bir zaman dilimine sahiptir. (II) Okuma-anlama sürecinde birey bütün dikkatini metne odaklar. (III) Zihnini, metinde verilen mesajları algılama, ayırt etme, anlamlandırma, yeniden düzenleyip sunma noktasında yoğun bir şekilde kullanır. (IV) Dikkatini metne odaklayamayan bireylerde duygu kayması meydana gelir. (V) Duygu kaymasını engellemek için buna yol açan uyaranların ortadan kaldırılması ve dikkat bölünmelerinin en aza indirilmesi gerekir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. I. Heinrich Schliemann aralıklarla süren kazıları sürecinde, ünlü Truva hazinelerinin bir bölümünü beraberinde Berlin'e götürmüştür.
- II. Bu ilk kazılar bilimsellikten uzak, üstünkörü tekniklerle gerçekleştirilmiştir.
- III. Truva bölgesindeki kazılar, kendi içinde bir tarihi barındırır.
- IV. 1870-1890 yılları arasında Heinrich Schliemann, Frank Calvert'in yardımlarıyla ilk kazıları gerçekleştirmiştir.
- V. Bu hazineler Berlin'in Ruslar tarafından istilasında el değiştirmiş, Moskova'da Puşkin Müzesinde gerçek sahibini beklemektedir.

Yukarıdaki cümleler bir paragraf oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi, baştan ikinci olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Şiir, akıp giden hayatın içinden seçilmiş parçalardan, anlardan oluşan, çoğunlukla kişisel, duygusal deneyimleri yansıtır. Bir coşkunun, anlık bir sesin, duygunun ürünüdür. Büyük bir resimden çok, tek bir fotoğrafın aktarımıdır. Dili ise gündelik dil değil, şiirin dilidir. Düşünce ve duygunun örtük, imgesel bir yansımasıdır ve dışsal gerçekliğe bire bir denk düşmeyen soyut, öznel bir sestir. Toplumsal bakış öznelleşmiştir, içinde ağırlıklı olarak şairin kendisi vardır. ---.

Bu parça en uygun şekilde aşağıdakilerin hangisiyle sürdürülebilir?

- A) Şair bütüncül bakış açısıyla tüm toplumu kuşatır
- B) Bu anlamda şiir, hayatı bütünlüklü olarak kapsayamaz
- C) Şiir, okurun içini zenginleştirmek, inceltmek ve ona yeni şeyler hissetme imkânı açmak amacı taşır
- D) Bu yönüyle şiir okundukça anlamları çoğalan bir bütünlük içerir
- E) Şair okurun hayal gücünü genişletmeyi amaçlar

7. Yenilikçi yazar, ---. Çünkü yenilik, her şeyden önce yeni bir yaratımdır. Etki ve yansıtma kaynaklı tutumlar, yapay taklit girişimler yenilikçi anlayışın dışındadır. Yenilik, edebiyata ve hayata o ana kadarki bilinenlerden farklı bir bakıştır. Sıradanlığa, klişelere, estetik formüllere başkaldırıcıdır. Var olan çürümüşlüğü saptama, geleceğe ilişkin keşiftir. Yepyeni bir dünyanın habercisidir. Yenilik, yazarın moda anlatılara teslim olmadan yaratıcı bilince teslim olmasıdır. Bu süreçte yazarın en çok gereksinim duyduğu şey de "cesaret"tir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisi getirilemez?

- A) arayışlarının temel çıkış noktasını, yaratıcı tutumundan alır
- B) kendi dilini, metnini yaratmaktan başka bir kaygı taşımaz
- C) dilin olanaklarını genişletmeye, yeni anlatım olanakları oluşturmaya çalışır
- D) yeni bir ses, yeni bir duyarlık, yeni bir bakış açısı ortaya koyar
- E) çoğu zaman dış dünyanın gerçeklerine kapalıdır

8. (I) Aile ve toplum ilişkilerinde soğukkanlı, açık iletişim içerisinde "farklılıklarımızın farkında olarak" birbirimizi anlamalıyız. (II) Uzlaşma ve sorun çözme yeteneklerimizi geliştirerek ancak uyumlu, olumlu ve sağlıklı ilişkiler ortaya koyabiliriz. (III) Dolayısıyla ön yargılarımızla çalışmamalı, yargılarımızı yeniden değişen çevre koşullarına uygun olarak inşa etmeliyiz. (IV) Özgüven ve değerler dengesi çoğunun bağımsızlaşma sürecinde ebeveynlerin sağlıklı yaklaşımlarıyla gerçekleşebilir. (V) Ebeveynler çocuklarıyla "bağımlı" ilişki kurma, sahiplenme duygusuyla hareket etmek yerine ona farklı bir birey olduğunu hissettirmeli. (VI) Yaşına uygun olarak sorumluluklar almasını, bağımsız hareket edebilmesini ve aile içerisinde karar sürecine aktif katılımını desteklemelidir.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

1. Roman anlatımlarında betimlemeler önemli bir yer tutar. Ancak kimi yazarların duyguları abartarak anlatmak, açıklamalar, betimlemeler yapmak için başvurduğu yerli yer-siz nitelendirmeler anlatımı gölgeliyor. Yakın anlamlı kullanılan sözler metnin üzerinde bir ağırlık oluşturuyor, metnin dokusuna uygun düşmüyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada eleştirilen bakış açısıyla yazılmıştır?

- A) Hepsinin birden çıkardığı yırtıcı gürültü, yağmurun alçak tavadaki kesik hıçkırığına karışıyor; birbirini kovalayan gök gürültüleri bu korkunç ahengi tamamlıyordu. Bulvara kadar inip bomboş olan iş yerleri boyunca yürümeye başladım. Gün doğmuş ve rüzgâr sertleşmişti. Sulu, iri iri kar taneleri, henüz yakılmış fenerler etrafında uçuşuyordu.
- B) Bir kere heybetli delikanlıydı; yağız derisi, yüzüne delice dökülen simsiyah saçları, koyu gözleri, uzun, sivri, ucu biraz aşağı kıvrak burnu ve kendinden emin bir duruşu vardı. Güvertede, altı veya sekiz kişiydik. Hepimiz de, gitmekte olduğumuz o uzak Afrika'ya doğru gözlerimizi çevirmiş, sessizce denizi seyrediyorduk.
- C) Hepimiz değirmenin içine sığınmış, dolmuşken tavanda sallanan iki tane gaz lambası etrafa yarım bir aydınlık, ışık serpiyordu ve çarklar, taşlar, tozlu kayışlar dönüyordu. İnsanın içine, kemiklerine ve ruhuna işliyen buz gibi soğuk, ince ve ahmak ıslatan bir yağmur yağıyordu.
- D) Yokuş yukarı tırmanan bir yük treni gibi ağır ağır yol alan geceden sonra, gün doğdu; çatı katı pencereimde bir leke sessizce belirdi, giderek derinleşti. Biraz sonra gürültünün ne taraftan geldiğini keşfetmiştim. Kar yolunun baş tarafındaki gizli bir kapıya doğru yürüdüm ve kapıyı birden bire açtım.
- E) Değirmenin kapısı yanındaki taş sedire saatlerce oturup meydana eşelenen tavuklara yahut kocaman çınarın kıpırdayan yapraklarına yarı yumuk gözlerle bir bakışı vardı ki adamı ağlamaklı ederdi. Canlı bir vücut ne kadar büzülebilirse o kadar büzülmüş, hiç kımıldamadan yerinde oturuyordu. Fener ışıklarının solgun alevleri, yerlerini daha canlı ışıklara bırakıyordu.

2. O, özellikle edebiyatçı portreleri konusunda dünyanın en önde gelen fotoğraf sanatçılarından. Fotoğraflarının, Batılı ülkelerin önemli yayın organlarıncı sıkça kullanılması başarısının somut bir kanıtı. Şair kimliğinin de yansıdığı fotoğraflarında, şair ve yazar yüzlerini, onların ruhlarını aktarmada bir görsel sembol olarak kullanıyor. Işık kullanımında şiirsel bir tat var, ki bu da fotoğraflarına ruh veren ve onu farklı kılan önemli bir öge. Bu şiirselliği onun doğa fotoğraflarında da görmek mümkün.

Bu parçada sözü edilen fotoğrafçı ile ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şairlik yönünün, başarılı bir fotoğrafçı olmasında etkili olduğu
- B) Başarılı fotoğraflar çekmesinde aldığı eğitimin etkili olduğu
- C) Dünyadaki fotoğraf yayınlarını yakından takip ettiği
- D) Sanatçıların portrelerini başarıyla yansıtan fotoğraflar çektiği
- E) Fotoğraflarına gösterilen ilginin gün geçtikçe arttığı

3. Bizim sanatlarımız, çalışmayla ve usta taklit edilerek öğrenilir. Ben ebru öğrenirken hocamın ebrularını karşıma asar ve bunları taklit etmeye çalışırdım. Bugünlerde çok sorulan "Taklit ile ebru nasıl gelişecek?" sorusunun cevabı aslında sorunun içinde saklıdır. Ustanızı taklit ede ede bir gün ustanız kadar hatta ondan daha iyi ebru yapmaya başlarsınız. Böylece ebruyu geliştirecek yenilikler kendiliğinden geliverir ve ebru sanatı gelişmiş olur.

Bu parçada yazarın anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok çalışanların güzel ebru yapabileceği
- B) Ebrunun, bir hocanın yanında daha hızlı öğrenilebileceği
- C) Ebruda ustalaşmak için uzun zamana gereksinim olduğu
- D) Herkesin ebruda başarılı olamadığı
- E) Ebrunun taklit yoluyla geliştirilebileceği

4. Bir öykü için konunun, kahramanların gerçek yaşamdan alınması, uzunluğu, kısalığı önemli olabilir. Fakat benim için bütün bunlar ikinci planda kalır. Neden böyle düşündüğümü soracak olursanız bana göre, bir öykünün okunmasını sağlayan asıl şey anlatımdaki güzelliğidir. Bu nedenle ben anlatımıma güzelleştirmek adına öykü üzerinde günlerce, haftalarca çalışırım. Çünkü öykülerim bu sayede okurlardan ilgi görecektir.

Bu parçanın yazarı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Üsluba büyük önem verdiği
B) Öykülerini kolayca kaleme aldığı
C) Okurları pek hesaba katmadığı
D) Uzun öykü yazmaktan kaçındığı
E) Sanat kaygısı taşımadan yazdığı

5. (I) İnsan, çevresiyle bütünsel bir varlıktır. (II) Hayatın kendisi de bireysellikle toplumsallığı birlikte götürüyor aslında. (III) Bir insanın toplumsallığa yani dünyaya, ülkesine duyarsız kalması düşünülemez. (IV) Hangi düşünceyi benimserse benimsesin bu böyledir. (V) Dolayısıyla şairler ve bir insan olarak çevrelerinde olup bitenlerden kaçamaz ve şairlerinin pek çoğunda bunlara yer verir.

Bu parçanın ana düşüncesi, numaralanmış cümlelerden hangisidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. 1950'li yıllarda dergi sayısı azdı. Bir "Varlık" vardı, bir "Yedi-tepe", bir de şiir ağırlıklı "Kaynak" dergisi. Bu üç dergiden ikisine bizim önümüzdeki kuşağın ustaları egemendi: Sait Faik, Halikarnas Balıkcısı, Samim Kocagöz en üretken dönemlerindeydiler. Bu dergileri, o ustalar hikâyeleriyle dolduruyorlardı. Bu yüzden yazdığım hikâyeler elimde kaldı. Böyle bir ortamda benim gibi yeni yetme birinin öykülerini kim yayınlardı ki?

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisine açıklık getirmektedir?

- A) Hikâyelerinde daha çok nelerden söz ettiğine
B) Dergiciliği niçin önemli bir uğraş olarak gördüğüne
C) Niçin bir edebiyat dergisi çıkardığına
D) Yazdığı öykülerin niçin yayımlanmamış olduğuna
E) Bugünkü edebiyat ortamının geçmişten ne kadar farklı olduğuna

7. Eve girerken çocukların bahçede oynayıp seyrettim bir süre. Şimdiki büyüklerin çocukluk dünyasıyla bugünün küçüklerinin çocukluk dünyalarında bir değişiklik olmuş mudur, diye düşündüm. Bir araştırma yaptım, birkaç çocukla konuştum ve bu makale ortaya çıktı.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Ne zamandan beri araştırma yazıları yazıyorsunuz?
B) Bu makaleyi yazma serüveninizden söz eder misiniz?
C) Yazılarınızda hep ilginç konulara mı değiniyorsunuz?
D) Çocukken oynadığınız oyunları hatırlıyor musunuz?
E) Çocukluk günlerinize ait birkaç anınızı bizimle paylaşır mısınız?

8. Anlatmanın, hikâye kurmanın değil hiç şüphesiz, bir yazın türü olarak romanın geçici olduğuna inanıyorum. Sanat yanı geniş çapta öldürülen sinema gibi, yazınsal yanı geniş çapta öldürülen romanın da eğlence sektörünün oyalayıcı bir uzantısı olduğu, tüketim kültürü tarafından azdırıldığı kanısını taşıyorum.

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisini savunmaktadır?

- A) Romanın sanat yönünün zayıfladığını
B) Romanın yerini sinemanın aldığını
C) Sanatın eğlenceye dönüştüğünü
D) Sanatın her türünün yozlaştığını
E) Romanın insanı oyalamayı amaçladığını

9. Eğlenme özürü olmanın temelinde "eğlenememe stresi" mi yatıyor gerçekten? Ben de önceleri eğlenmenin ancak kendiliğinden gelişen bir olay olabileceğini düşünürdüm. Bu düşünceyle yıllar yılı "eğlence perisi"nin gelmesini bekledikten sonra başka bir karara vardım: Eğlence emek ister. Planlı programlı bir faaliyettir. Herkes kendine uygun bir eğlenme tarzı yaratmak için gayret göstermelidir. Kendisini neyin eğlendireceğini bilmeyen bir kişi nasıl eğlenir?

Bu parçaya göre kişinin eğlenememesinin temelinde aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Güncel sorunları zihninden atamaması
B) Kendini eğlenmeye koşullandırması
C) Ruhsal yapısının eğlenmeye uygun olmaması
D) Kendine uygun bir eğlence tarzı bulamaması
E) Kendisini mutsuz eden bir sosyal ortamda bulunması

1. Gazeteci:

(I) ----

Öykücü:

– Ben bağlantılı öyküler yazmayı amaçlamıyorum aslında. Buna, bazı öykülerimin hikâyeleri boşlukta birbirleriyle çakıyor demek daha doğru olur. Zaman ve mekân bağlamında yürüyen öyküler yazıyorum ve bazı öykülerde bu unsurlar ortak olabiliyor. Bu ortaklık karakterlere de etki ediyor elbette. Bir öyküdeki küçük bir karakter aynı hat üzerinde yürüyen başka öykünün ana karakteri olabiliyor.

Gazeteci:

(II) ----

Öykücü:

– Dil konusunda benzer yorumları okurdan ve bazı edebiyat insanlarından da aldım. Bu benim çok çaba harcadığım bir konu. Okuru yormayan, hikâyenin içine çeken ama niteliğinden, yazınsallığından ödün vermeyen bir dille yazmaya çalışıyorum. Ben sizin bunu söylerken dilin akışkanlığını kastettiğinizin farkındayım. Başta ben de konuşma dili diye ifade ediyordum ama sözcük seçimlerimin, cümle yapılarının farklılığı vardı. Bence bu dilin ortaya çıkmasında öykülerin atmosferlerinin de tüm duyguların içi içe geçmesine izin vermemin de katkısının olduğunu düşünüyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Öykülerinizde ortak karakterler kullanmanızın nedeni nedir?
(II) Öykülerinizde evrensel bir dil oluşturma çabanız var mı?
- B) (I) Bilinen öykü anlatım tarzınızı mı sürdürmeye çalışıyorsunuz?
(II) Anlaşılması çaba gerektiren metinler oluşmanız okunurluğunuzu nasıl etkiledi?
- C) (I) Sizce öykü ile gelenek arasında nasıl bir ilişki vardır?
(II) Yazdıklarınızın Maupassant tarzını andırıldığını söylediler mi daha önce?
- D) (I) Birbirleriyle ilintili öyküler anlatmayı seviyorsunuz sanırım?
(II) Öykülerinizi günlük konuşma diliyle yazarken dili sıradanlaştırma tehlikesine düşmemeyi nasıl başardınız?
- E) (I) Bundan önceki öyküleriniz hakkında neler söylersiniz?
(II) Eğitici ve öğretici olmaya mı çalışıyorsunuz?

2. “Ebruli Düşler Albümü” isimli şiiri 2008’de yazdığımda kitabın kompozisyonu kafamda şekillenmişti. Bu kompozisyonu tamamlayan en önemli parçalardan biri de “Yitik Zaman Fotoğrafları”ydı. Nitekim bu şiir de bittikten sonra dosyanın yayıma hazır hâle gelmesi için bazı yarım şiirlerin tamamlanması gerekiyordu. Bu yarım şiirleri tamamlama sürecindeyken bir yayınevinde editörlük yapan arkadaşımın dosyayı yayımlamak istedikleri doğrultusunda bir haber aldım. Bu haberin teşvik ediciliğiyle dosya tamamlandı ve yayımlanmamış şiirler yayımlandı.

Yazar bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz etmiştir?

- A) Kitabını yayımlama sürecinden
B) Yarım bırakılmış şiirlerinin olduğundan
C) Yayınevlerinin, şiirlerini beğendiğinden
D) Elinde yayımlanmayan şiirinin kalmadığından
E) Çalışmalarında her zaman kendisine yardım eden birisi bulunduğundan

3. Ülkemizde son yıllarda geçmişin tersine, büyük yayınevleri şiir üzerinde durmakta, tanınmış veya yeni parlayan sanatçıların şiir kitaplarını yayımlamaktadır. Onların yaptığı, bir yasak savma, âdet yerini bulsun değil. Geçici bir heves hiç değil. Bu hem şiirin öneminin gittikçe arttığını hem yayınevlerinin şiire değer verdiğini göstermektedir. İlginç olan ise riskli olmasına rağmen yayınevleri için şiir kitabı yayımlamak bir saygınlık kabul edilmektedir.

Bu parçada yazarın asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şairlerin geleneksel şiir anlayışının gittikçe değiştiği
B) Okurun şiire duyduğu ilginin her geçen gün arttığı
C) Şiirin sanat türlerinin en saygını olduğu
D) Şiir okurunun estetik düzeyinin yüksek olduğu
E) Yayınevlerinin şiire eskisinden daha çok önem verdikleri

1. Anton Çehov kısa ve öz yazmayı savunur. Önce yazar, sonra atabildiği kadarını atar, gereksiz sözleri ayıklar. Sade yazmak, halk söylemini kullanmak başlıca ilkesidir. Rus düzyazı sanatına bu bakımdan büyük yenilik getirmiştir. Ona göre çetrefilli anlatıp yazmak, sözü uzatmak, göz boyamaktan ileri gelir aslında. En bilge kişi en sade, en kısa yoldan anlatandır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçının anlatım tarzını destekler niteliktedir?

- A) Yılan gibi kıvrıla kıvrıla akan derenin suları coşmuş, coşku türküleri söyleyerek akıp sanki sonsuzluğa gidiyor; serin vadi, insanı bir hayal aleminden başka bir hayal alemine taşıyan rengârenk tomurcuk ve çiçeklerle bürünüyordu. Uykudan uyanan böcekler yuvalarından çıkarak bin bir zorluk getirecek olan kışa hazırlanıyor, ambarlarını tıka basa doldurmaya çalışıyorlardı.
- B) Güneşin altında göz kamaştırıcı pırıltılarla yanan deniz, ta uzaklarda açıklı koyulu gölgelere bürünen Midilli Adası'na kadar uzanıyor, bunun sağ yanından geçerek, ufukta sisler içinde gökle birleşiyordu. Kazdağ'ının körfeze kadar yaklaşan eteklerini sayılamayacak kadar çok, her biri başka renk ve biçimde, irili ufaklı dağlar ve tepeler çeviriyordu.
- C) Seni gördüğün zaman zalimce başını çeviren mağrur bir gönlün kapısı önünde veya ışığı altında sabaha kadar dolaşmak, bunu candan arkadaşlara ağlayarak anlatmak, söz aramızda gene hoş şeydir. Fakat bir vücutta bulunmayan bir şeyi kendisinde taşımaya tahammül etmeyerek onu koparıp atabilmek, işte yalnız bu sevmektir.
- D) Yolcular, çoktan beri yürümektedir. Önlerinde birkaç metre çamurlu, siyahımsı bir yol vardır. Yürürler, hep yürürler. Duvar, biraz olsun yaklaşmaz. Toprak parçası hep aynı kalır. Beyaz köşeli bir kaldırım taşı yahut sel çukuru göze ilişir. Yolcuların ayakları yapışkan çamura batar. Her adım bir çaba ister.
- E) O mutlu yolculuktan dönüşte, öykülerin hepsini hummalı bir sekiz ay içinde yeni baştan yazdım ve bu süre içinde gerçek yaşamın nerede bitip hayal gücünün nerede başladığını kendi kendime sorma gereğini duymadım çünkü yirmi yıl önce Avrupa'da yaşananların hiçbirinin belki de doğru olmadığı kuşkusunu yardımcı oluyordu bana.

2. Henry James, zor beğenen bir yazardır. Bu yüzden sürekli eleştirir, sanatçıları eleştirirken gözünü bile kırpmaz. Onun eleştirileri daha ziyade küçümseme şeklindedir. Dickens'a okurun alanını daraltıp serinkanlıkla değerlendirebilme yetisini elinden aldığı için sitem eder. Thackeray'den "zavalı sevgili ihtiyar" diye bahseder. Thomas Hardy için, "O iyi küçük Thomas Hardy..." der. Flaubert'i sıradan bir kıyafetle misafir kabul ettiği için hor görür. Madam Bovary'nin, muhtemelen yazar, o sıralarda yekekli takım giydiği için böyle şaşkıncı biçimde iyi olduğunu ileri sürer.

Bu parçada Henry James ile ilgili vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Az yazmasında güç beğenen kişiliğinin etkili olduğu
B) Döneminin yazarlarıyla tartışmaktan hoşlandığı
C) Eleştirilerinde ağır ve alaycı bir dil kullandığı
D) Sanatçıların yapıtlarından çok, yaşayışıyla ilgilendiği
E) Kendisini dünyanın en başarılı yazarı olarak gördüğü

3. Dünyanın hangi köşesi olursa olsun çocuklar hep acıyla yüz yüze yaşıyor. Ezilmenin, yok edilmenin en somut örneğini biz hep çocukların yüzünde görüyoruz. Savaş, açlık, hastalıklar ve tüm sıkıntılar çocukların minik yüreklerine uğruyor. Böyle bir ortamda "çocuklar" demeli sesini yükselten herkes. Çünkü dünyanın gözbebeğidir onlar. Çocuklar iyi olursa dünya iyi olur. Geleceğimiz ışıldar. Nasıl ki evimizde çocuklarımızın gözlerinin içi gülünce evimiz aydınlık olur, dünyada da çocuklar gülerse dünya daha güzel olacak. Ben bu yüzden "Çocuklar Çocukluğunu Bilsin" koydum kitabımın adını. Onlar yaşarsa çocukluğunu, dünya bir gül bahçesi olacak.

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Öngörülü
B) Alçak gönüllü
C) Karamsar
D) Titiz

E) Duyarlı

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Araştırmacılar, çamgillere ait ağaçların, çam sakızı adı verilen çok değerli bir yağlı sıvı salgıladığını görmüşlerdir. Bu maddenin havadaki oksijen ile birleştiği zaman sertleştiğini, ağaçta meydana gelen yaraları iyileştirmek ve ağacı dış etkenlerden korumak amacıyla salgılandığını, ağaçta yaralanmış olan bölgeyi böceklerle karşı koruyan bir set oluşturduğunu belirlemişlerdir. Burdan yola çıkan araştırmacılar, ağacının gövdesinden elde ettikleri koyu ve yapışkan sıvıyı analiz etmiş; bunu tahtalara ve mobilyaların içinde zigzaglı oyuklar açarak eşyalara zarar veren böceklerle karşı kullanabileceklerini düşünmüşlerdir. Kemirici çeneleriyle tahtayı toz haline getiren ve oyukları içerden dışarı doğru açtıkları için tahtanın yüzeyine burguyla oyulmuş gibi görüntü veren bu böceklerle karşı, ahşaplara, işlenmiş oldukları verniği sürmüşlerdir. Böylece yapılan araştırma sonucunda böceklerin artık ahşaba zarar vermediğini görmüşlerdir. Araştırmalarını geliştirerek terebentinden parke cilası, reçineden ise çeşitli plastik eşyalar yapmışlardır.

1. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Bütün ağaçlar, zararlılardan korunmak için çam sakızı salgılamaktadır
- B) Araştırmacılar, vernik üretmeye, ağaçları gözlemleyerek ulaşmışlardır.
- C) Böcekleri, ahşaptan korumak için vernikten kullanılmayan başka bir yol bulunamamıştır.
- D) Reçinenin bulunması, ahşap ürünlerle yapılan eşyalara olan ilgiyi artırmıştır.
- E) Çam sakızının, vernik olarak kullanılabilmesi için içine çeşitli kimyasallar eklenmiştir.

2. Bu parçada çam sakızının;

- I. oluşum biçimi,
- II. yaşama olan etkisi,
- III. bulunduğu coğrafya

yönlerinden hangilerinin üzerinde durulduğu söylemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Munch'un "Çılgılık" tablosunu çaldılar! Bir tane değil, altı tane "Çılgılık" varmış. Aslına bakarsanız, çılgınlık biter gibi değil! Nerde acı, ezilmişlik, korku, ölüm varsa orda çılgılık var, çılgınlık var... TV haberlerinde bir sinema filmi gibi seyrediyoruz acı çeken insanları. O karabasanlı düşlerden hemen kurtulmak istiyoruz ve eğlence programlarına geçiş yapıyoruz. Ne kendi iç sorunlarımızın nerelere kayıp gittiğini görmek ne de dünyada olup biten çirkinliklerin, felaketlerin bilincini duymak istiyoruz. Dünya çılgılık çılgına! Munch'un çizdiği, duyurduğu "Çılgılık" hiç kalır günümüzde yükselen çılgınlıkların yanında!... Belki yararsız, belki boşuna, yine de bizlere düşen; duymak, düşünmek, anlamak...

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) İnsanların, sanat yapıtlarına gereken değeri vermemesinden
- B) Dünyada sıkıntı çeken insanların sorunlarına çözüm bulunamamasından
- C) İnsanların, çevresindeki kişilerin yaşadığı sıkıntı ve acılara karşı duyarsız olmasından
- D) Televizyonlarda eğlenceye yönelik programların çokluğundan
- E) İnsanları bilinçlendirmek için hiç kimsenin çaba göstermemesinden

4. Romantikler, sınırsız bir evren, sürekli bir değişim ve dönüşüm istiyorlardı. Onların dayandığı düşüncenin temel ilkesi ve romantik öğretinin merkezi buydu. Öte yandan yerleşik değerlere uyum da söz konusu değildi bu akımda. Hangi alanda olursa olsun değerleri yıkmak, romantizmin dayandığı temel görüştü. Sanat yapıtı için öncül bir kalıp ya da model de söz konusu olamazdı. Onlara göre, evren bir olgular dizisi değildi. Yalnızca ileriye doğru hamle yapan "özne" yani insan vardı.

Bu parçada romantiklerle ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eskiyi yeniden yorumladıkları
- B) Estetik yönlerinin zayıf olduğu
- C) Yerleşik değerlere karşı çıktıkları
- D) Sanatta düzensizliği savundukları
- E) Kendi çıkarlarını düşündükleri

5. Okuyucu kitlesini oluşturan çeşitli etkenler vardır. Çevre, kültür düzeyi, cinsiyet, yaş gibi unsurlardan her biri, aynı eser karşısında değişik yorumlar yapan okuyucu tipleri oluşturur. Bu unsurlar okuyuculara belli bir bakış açısı kazandırır. Böylece her okuyucu, eseri kendi bakış açısıyla yorumlar. Çünkü her insan esere kendi penceresinden bakar ve ancak o pencereden görebildiklerini yansıtır. Bundan dolayı okurlar aynı eserden farklı yorumlar çıkarır.

Bu parçaya göre okurların aynı eserden değişik yorumlar çıkarmasının asıl nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyucuların esere kendi duygu ve düşüncelerini yansıtmaması
B) Okurun kültürel düzeyinin yetersiz olması
C) Okuyucuların, eserleri kendi bakış açılarıyla değerlendirmeleri
D) Eserleri yorumlayan okuyucuların nesnel davranması
E) Eserle ilgili yorum yapanların objektif davranmaktan kaçınması

6. Son yıllarda konu ve senaryo sıkıntısı çeken dizi sektörü edebiyat klasiklerine yöneldi. Yapımcılar geçmişte dizi ya da sinema olarak çekilmiş romanları yeniden uyarlayıp ekrana taşıyorlar. Fakat yönetmenler yeni isimlere yönelmek yerine, zamanında dizi ya da sinemaya uyarlanıp büyük ilgi gördüğü için Orhan Kemal, Aziz Nesin, Halit Ziya, Halide Edip gibi hep aynı isimler etrafında dönüyorlar. Oysa Oğuz Atay, Peyami Safa, Ahmet Hamdi Tanpınar, Mustafa Kutlu gibi yazarların da romanları sinema veya diziyeye aktarılabilir.

Parçaya göre yapımcıların sadece geçmişte filme uyarlanan romanları ele almasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bu romanların, ülkede en çok okunan eserler olması
B) Bu romanların, filme aktarıldığı dönemde büyük bir ilgiyle karşılanması
C) Bu eserlerin insanlara verdiği mesajın çok güçlü olması
D) Bu romanların, edebiyatın en önemli klasikleri arasında yer alması
E) Bu eserlerin, herkes tarafından bilinen yazarlar tarafından kaleme alınması

7. İnsan yarınlarından umudunu kesince, beklemenin boş olduğunu anlayınca, arkaya dönüp dünürlere sarılmak, dünürlere tutunmak istiyor. "Varsın yarınlar olmasın! Benim en tatlı umutlarla süslediğim geçmişim var ya, yeter bana onlar! Hepsini birer birer anıp yeniden yaşarım. Sevinçleriyle gülüp acılarıyla ağlar, ateşleriyle yanarım. Sevinçleri gibi acıları, ateşleri de birer yalan, benim kendi kendime kurduğum birer düşmüş. Olsun! O düşlerle yine eğlerim gönlümü!" diyor. Diyor da dönüp baktı mı ürperiveriyor. Dünlerde de bulamıyor aradığını. Ama yine de sarılıyor dünürlere.

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Geleceği doğru kurabilmek için geçmişi iyi bilmek gerektiğini
B) İnsanın, aradığını bulamasa da geçmişe sarılmaktan vazgeçmediğini
C) Bir ayağı geçmişte olanların hiçbir zaman gerçek mutluluğu yakalayamayacağını
D) Mutluluklarını başkalarıyla paylaşanların daha huzurlu olduğunu
E) Duygusal yönü güçlü olanların geçmişe dönük yaşadığını

8. Anlamsız şiir olmaz. Şairin, okura mutlaka diyeceği vardır. Ancak şair, diyeceğini kesin sınırlarla, açık bir biçimde vermez. Vermediği için de şiirde anlamlama süreci her okurda farklı gelişir. Ondan da her okur, kendince bir anlam çıkarır. Hatta kimi zaman okur, o şiirden şairinin düşünmediği bir anlamı bile çıkarabilir.

Bu paragrafa en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Şiirin Önemi
B) Şiirde Anlam
C) Şairin Okura Etkisi
D) Şair ve Sözcükler
E) Şiirin Anlamsal Bütünlüğü

BASAMAK KONTROL TESTİ

1. Ağaçların hisirtisini bastıran bir gürültüyle değirmenin altından fıkırdayıp çıkan köpüklü sular iki sıra taze kavağın ortasından geçip ilerideki sazlıkta kayboluyordu.

Bu cümlelerin öznesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) köpüklü sular
B) fıkırdayıp çıkan köpüklü sular
C) Ağaçların hisirtisini bastıran
D) değirmenin altından fıkırdayıp çıkan köpüklü sular
E) Ağaçların hisirtisini bastıran bir gürültüyle değirmenin altından fıkırdayıp çıkan köpüklü sular

2. Aşağıdakilerden hangisi iki ögeli bir cümledir?

- A) Burası, ilçeye otuz beş kilometre uzaklıkta şirin bir köydü.
B) Çam ağaçlarının reçineli kokusu, insanı başka dünyalara götürüyor.
C) Çocukluğumuzda denizi gören bu tepeye arkadaşlarla gelirdik.
D) Anlatılanlara göre çayın kenarında bir su değirmeni varmış.
E) Yılan gibi kıvrılan bu yollar sanki kulağımıza bir şeyler fısıldıyordu.

3. Yirmi yaşından fazla göstermeyen bir delikanlı, çadırın önündeki yan yatırılmış bir el arabasının üstüne oturarak saz çalıyordu.

Aşağıdakilerden hangisi öğeleri ve öğelerinin sıralanışı yönünden bu cümleyle özdeştir?

- A) Kalabalık ortamları sevmeyen bu genç, salonu dolduran insanlara ürkek ürkek bakarak şiir okuyordu.
B) Gecenin ilerleyen vakitlerinde bulunduğumuz yeri bir aydınlık yalayıp geçti.
C) Yolcular, darbuka çalarak şarkılar söyleyen küçük çocuğa büyük bir şaşkınlıkla baktılar.
D) İki dağ arasında uzanan kıvrıntılı dar vadi, el değmiş güzellikleriyle karşımızda duruyordu.
E) Piyanonun arka arkaya çaldığı birkaç küçük melodi, bir ses nehri hâlinde şarkıcının ağızından dökülüyor.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Kekik kokuları ve ince çitirtilarla dolu havayı / hafiften gelen bir saz sesi / titretti.
B) Yol işçilerinin çadırları tarafından gelen saz sesi, / bir süre sonra / sustu.
C) Müzikten anlayan arkadaşım / ömründe / bu kadar gür, tatlı bir erkek sesi dinlemediğini / söyledi.
D) Küçük bir moladan sonra tekrar başlayan saza / güçlü bir erkek sesi / eşlik etti.
E) Bir insan gırtlığından bu kadar manalı ve sarıcı seslerin nasıl çıkabildiğine / şaşırılmıştı.

5. Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı özne de yüklem de değildir?

- A) Az önce telefon eden kimdi?
– Polis.
B) Bu masayı kim onardı?
– Marangoz.
C) Akşamki filmi beğendin mi?
– Beğenmedim.
D) Baban sana ne almış?
– Kol saati.
E) Hangi kalem daha pahalı?
– Kırmızı olan.

6. (I) Evinin perceresinden, (II) dakikalarda (III) parkta oynayan çocukları (IV) büyük bir ilgiyle (V) seyretti.

Bu cümlede numaralanmış yerlerden hangisine "ihtiyar adam" sözü getirilirse özne vurgulanmış olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru, nesneyi bulmaya yöneliktir?

- A) Yeni aldığım kitabı nereye koydunuz?
B) Sen hangi yemeği daha çok beğendin?
C) Yarın akşam bize misafir mi geliyor?
D) Sakladığı kutunun içinde ne varmış?
E) Akşamki mezuniyet törenine kimler katılacak?

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz, dolaylı tümleş göreviyle kullanılmıştır?

- A) Bir temmuz günü, ıslak ve nemli bir hava, insanı bunalacak kadar koyulaşıyordu.
- B) Bahçıvan, aslında genellikle huysuz olur, bugün neşeli tavırlarıyla dikkat çekiyor.
- C) Yaşlı kadın, onu, yol kenarındaki yavru kediyi, evine götürmeye karar verdi.
- D) Arkadaşlarıyla sık sık buluştuğu yere, sahildeki çay bahçesine, artık gitmez olmuştu.
- E) Yokuştan, yüklü bir kamyon, korna çalarak büyük bir hızla aşağıya inmeye başladı.

9. Köyün çobanı, keçileri, yattığı yerden kaldırarak sık ağaçların bulunduğu tepeye sürdü.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne, zarf tümleci, yüklem
- B) Özne, dolaylı tümleş, yüklem
- C) Özne, nesne, zarf tümleci, dolaylı tümleş, yüklem
- D) Özne, nesne, dolaylı tümleş, yüklem
- E) Özne, dolaylı tümleş, zarf tümleci, yüklem

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi vurgulanan öge yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Küçük çocuk, TV'deki çizgi filmi gözlerini kırpmadan seyrediyor.
- B) Hararetli hararetli konuşurken kapı çalınca birden sustu.
- C) Misafirler, ikram edilen kahveleri ayakta içtiler.
- D) Şamatacı leylekler, köyümüze yine baharda gelir.
- E) İki balıkçı, sabahın erken vaktinde adadan ayrıldı.

11. (I) Gece yarısı evinin önüne gelmişti. (II) Aralık duran bahçe kapısını yavaşça itti. (III) İki tarafı çiçekli çakıl yolda sessizce yürüdü. (IV) Geceleri eve arka taraftaki küçük kapıdan girerdi. (V) Kapıyı yavaşça kapatarak odasına geçirdi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri öğeleri ve öğelerinin sıralanışı bakımından aynıdır?

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) II. ve III.
- D) III. ve V. E) IV. ve V.

12. (I) Şafak sökerken, yediği içtiği ayrı gitmeyen iki arkadaş deniz kenarına ulaştılar. (II) İki genç, koyun birinde, suyun yüzüne çıkan bir kefal sürüsüne rast geldiler. (III) Turgut'un okları vızıldadıkça vurulan koca balıklar ters dönüyordu. (IV) O koca balıklar karınlarının beyazını göstererek suları çınlatıyordu. (V) Biri sahilde kalırken diğeri, sarı saçlı olan, vurdukları balıkları kıyıya fırlatıyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, zarf tümleci, özne, dolaylı tümleş ve yüklemden oluşmuştur.
- B) II. cümlede birden çok dolaylı tümleş vardır.
- C) III. cümlede ad tamlaması, özne görevinde kullanılmıştır.
- D) IV. cümlede nesne vurgulanmıştır.
- E) V. cümlede öznenin açıklayıcısı olan bir ara söz kullanılmıştır.

13. I. Kasaba, yamaçlarda yayılarak uyuyan hafif sisler kadar sessizdi.

II. Gemi, güneşin batmasına yakın saatlerde Marmaris açıklarına ulaştı.

III. Babası yukarıda nefes bile almayarak bekliyordu.

IV. Uzakta mavileşen dağların ardında tostoparlık bir ay doğuyor.

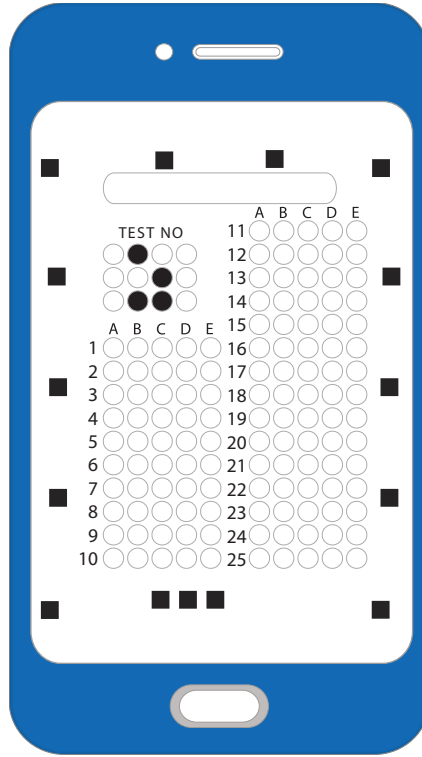
V. Elindeki birkaç yüz lira ile açtığı tuhafiyeye dükkânı, ilk zamanlar oldukça iyi işliyordu.

Yukarıdaki cümlelerden hangisinin öğeleri, "özne, zarf tümleci, zarf tümleci, yüklem" şeklinde sıralanmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

14. Aşağıdakilerin hangisinde, cümlelerin öğesi olmayan bir ara söz vardır?

- A) Çok değer verdiği varlığı, annesini, üzmemek için ona çok titiz davranırdı.
- B) İstanbul'a gittiğimizde, sen unuttun sanırım, ilk önce eski bir otelde bir hafta kaldık.
- C) Yaşı otuzun altında olanlar, elbette bu olayı hatırlamakta güçlük çekerler.
- D) Yağmur bir anda başladı, kimi koşmaya başladı, kimi sığınacak bir yer aradı.
- E) Epey zamandır, böyle güzel bir yemek yemediğini söyledi.

9. Basamak Kontrol Testi Optiği

9. BASAMAK CEVAP ANAHTARI

Test 1	1-D	2-E	3-C	4-E	5-B	6-C	7-B	8-E	9-D	10-E
	11-C	12-E	13-D							

Test 2	1-A	2-E	3-C	4-E	5-E	6-A	7-A	8-E	9-A	10-E
	11-A	12-D	13-D	14-E						

Test 3	1-D	2-E	3-C	4-A	5-B	6-D	7-C	8-C	9-E	10-C
	11-C	12-E	13-B	14-A						

Test 4	1-C	2-D	3-B	4-E	5-B	6-A	7-B	8-E	9-D	10-E
	11-B	12-B	13-C	14-E						

Test 5	1-A	2-C	3-E	4-B	5-A	6-E	7-A	8-E	9-C	10-D
	11-C	12-E								

Test 6	1-B	2-B	3-C	4-A	5-B	6-E	7-B	8-D	9-D	10-B
	11-A	12-C	13-D							

BKT	1-E	2-A	3-A	4-C	5-D	6-E	7-B	8-D	9-C	10-E
	11-B	12-C	13-E	14-B						

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Öğretmenin hediye ettiği öykü kitabını, büyük bir ilgiyle okumaya başladı.
- B) Çocuklar, sokak lambasının ışığı altında oyun oynadılar.
- C) Futbolcular, oyunun yeni kurallarına zaman içinde yavaş yavaş alıştılar.
- D) Yabancı turistler, ülkemizde en çok, Antalya'yı ziyaret ediyor.
- E) Çevresindeki insanlarla kolay iletişim kuran bir kişiliğe sahipti.

2. Uzmanlar, paraşütle atlama sporu kaynaklı düşmelerde hayatta kalma riskinin, düşülen yere göre değiştiğini söylemektedir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "sporu" sözcüğü atılarak
- B) "kaynaklı" yerine "neden olduğu" sözü getirilerek
- C) "kalma" sözcüğü cümleden atılarak
- D) "göre" sözcüğü yerine "bakımından" getirilerek
- E) "riskinin" yerine "şansının" sözcüğü getirilerek

3. Aşağıdaki altı çizili sözlerden hangisi çıkarılırsa cümlelerin anlamında bozulma ya da daralma olmaz?

- A) O, konuklara Türk insanının misafirperverliğine yaraşır şekilde davrandı.
- B) Bir de alt kattaki salonda yer alan el dokuması kilimlere bakınız.
- C) Böylesine güzel bir tatil köyünde bir haftadan fazla kalmak gerek.
- D) Genç yazar, biçim ve üslup olarak birbirinden çok farklı yapıtlar ortaya koymuş.
- E) Şehir içi ulaşımında kullanılan araçlar sabahları ağızına kadar dolu oluyor.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, aynı anlama gelen sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) O, antrenmalara zamanında gelen, çalışkan bir sporcudur.
- B) İlk yardımın nasıl yapılacağını sanırım lisedeyken öğrenmiş.
- C) Son zamanlarda eve geç vakitte geliyor, iş yerinde çok yoruluyor.
- D) İki doğasever, yağmur kesildikten sonra yola devam etmeye karar verdi.
- E) Bu davranışı onaylamadığımı, asla kabul etmediğimi sen de biliyorsun.

5. I. Günümüzde hoş giden, beğenilecek filmler yapmak pek kolay değil.

II. Şehrin bu mahallesinde evler, birbirine yaklaşık yapılmış.

III. Alınan karara, dernek üyelerinin hiçbiri itiraz etmedi, uyacağını söyledi.

IV. Kuşkusuz İstanbul'a geldiğinde vakti olsaydı büyük ihtimalle bize de uğradı.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki numaralanmış cümlelerdeki anlatım bozukluklarının nedenlerinden biri değildir?

- A) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
- B) Özne-yüklem uyumsuzluğu
- C) Anlamca çelişen sözcüklerin birlikte kullanılması
- D) Gereksiz sözcük kullanılması
- E) Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Fırından aldığı sıcak pideleri eve götürürken eli yanmıştı.
- B) Yazları, şehrin bazı mahallelerinde su kesintisi yaşanır.
- C) İki yıl önce üç saatlik bir ameliyatın ardından sağlığını kavuştu.
- D) Yükseklik korkusu olduğu için uçağa binemiyor, otobüsle seyahat ediyor.
- E) Kayın ağacından yapılan bu ahşap evde birkaç gün kalmayı çok isterdik.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bence bu iki yemekten en güzel olan, biber dolmasıydı.
- B) Annemin yaptığı yemekleri çok özledim, diyordu.
- C) Duvarda asılı duran tablo, konukların ilgisini çekmişti.
- D) Emekli olunca bir çiftlik evinde oturmaya başladı.
- E) Kendisine verilen parayla bir ceket almaya karar verdi.

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde, "sağlamak" kelimesi yanlış kullanılmıştır?

- A) Kente su sağlayan ana borulardan biri patlamış.
- B) Çocuklara iyi bir eğitim olanağı sağlamak için çabılıyor.
- C) Şoförün dalgınlığı, otobüsün kaza yapmasını sağladı.
- D) Çocuklarının ihtiyaçlarını sağlamak için en ağır işlerde bile çalıştı.
- E) Yapılan uyarılar, yetkililerin önlem almasını sağladı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Şehirler arası yollardaki kazaların en büyük nedeni, sürücülerin aşırı hız yapmasındandır.
- B) Ekonomik kriz yaşayan bir ülkede, sanatın geriye gitmesi normal karşılanmalıdır.
- C) Bazıları korksa da uçak, güvenli ulaşım araçlarının başında gelir.
- D) Yeteri kadar parası olunca kendisine bir araba alacaktı.
- E) Yazar, öykülerinde şehir insanının sorunlarını etkileyici bir dille ele almış.

10. Belki de babalarının ameliyattan çıkamayacağını düşünüyor olmalı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne eksikliği
- B) Fiiller arasındaki çatı uyumsuzluğu
- C) Tamlayan eki eksikliği
- D) Gereksiz sözcük kullanılması
- E) Sözcüğün anlam bakımından yanlış kullanılması

11. Belki de yeteri kadar parası olsaydı eminim bize borç verirdi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nesne eksikliği
- B) Özne-yüklem uyumsuzluğu
- C) Sözcüğün anlam bakımından yanlış kullanılması
- D) Tamlayan eki eksikliği
- E) Anlamca çelişen sözcüklerin birlikte kullanılması

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sabah geç kalktığı için ilk otobüse yetişemedi.
- B) Elindeki çantaları kapının önüne bıraktı, anahtarı bulmak için çantasını karıştırdı.
- C) Annem, ikide bir kendisinden sürekli para istediği için kardeşime kızdı.
- D) Kamp yaptıkları yerin yakınında küçük bir göl vardı.
- E) Yazın Rize yaylalarını gezmeyi düşünüyor.

13. Günümüz kuşağı, güzel Türkçemize Arapça ve Farsça dillerinden gelen çoğu sözcüğün anlamını ne yazık ki bilmiyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu altı çizili sözcüklerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

14. Paris'te düzenlenen bilim olimpiyatlarında ülkemizi beş üniversiteli genç temsil etti ve gençlerden ikisi altın madalya kazandı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "düzenlenen" sözcüğü yerine "yapılan" getirilerek
- B) "beş" sözcüğü, "üniversiteli" sözcüğünden sonra getirilerek
- C) "ve" bağlacı cümleden çıkarılarak
- D) "temsil etti" sözü yerine "yarıştı" getirilerek
- E) "kazandı" sözü yerine "elde etti" getirilerek